

Příběh jedné kapky

To čekání bylo nesnesitelné. Zhruba s půlhodinovým zpožděním se ke mně přičítal bus směř Kokořín. Řidič se tvářil jako by nic a byl evidentně po opici. Hroznější jízdu jsem nezažila - snad chěl nahnat tu sekuru. Byla jsem našvaná a v hlavě si poskládala okamžitě plán pomsty. Nechala jsem se vysadit o stanici dříve. Holky už byly dávno připraveny a jedna za druhou se s rozeběhem pouštěly do kilometrové hloubky. Někde hodně dole světélkovalo desítky ba stovky padáků. "Dáme jim na prdel!", povzbuzovaly jsme se navzájem. Nasadila jsem si svého kokořínského Albatrose a stala se součástí celku. Foukal nevhodný vítr, dostala jsem se tedy zcela mimo můj cíl. Nešlo s tím vůbec nic dělat. Místo na Farasovi, rozplácla jsem se na Knihu přímo do voštiny vlevo od slaňáku. Chvilí mi trvalo, než jsem se poskládala, ale to mi bylo ku prospěchu. Zrovna zafoukalo a já se přehoupala do Převíslé cesty. Členitým terénem jsem zvolna sjížděla po skále, až jsem se dostala na kruh. Tam jsem si dala cigárko se rzi a pak už jen stačilo odpočítat: "Tři, dva, jedna, džamp!", a zabodla jsem se do měkké půdy u nástupu. Za mnou byla vidět dobře odvedená práce - všechno bylo nacucaný jako prase.

Průvodce světem HS MARABU

Titulní foto převzato z publikace od © Ladislava Sitenského „Skalni města v Čechách“

JOZEFF

Průvodce světem HS MARABU • číslo 23 – 2/01

Něco nového

Ti z vás, kteří Jozeffa nejen pročítají, ale také si některé články pamatují, si třeba vzpomenou, že jsem se již několikrát pokusil o nějaké pravidelné rubriky. V samém jozeffovském počátku se vyskytly určité snahy o překlad z cizích horočasopisů, dvakrát jsme se zmínil o nových horolezeckých pomůckách (Jozeff č. 4,5,6) a vícero článků pojednávalo o horolezecké teorii (Jozeff č.12,13,14). Všechny snahy o články na pokračování uzavřela řada předsedových vzpomínek (Historie HS MARABU - Jozeff č. 10-14,18). Pouze poslední

strany jsou téměř pravidelně věnovány aktualitám, jež považuji za útek od starostí, kterak napsat zase článek například o tolik navštěvované (zejména v jarních a podzimních měsících) Řeži. Na pár řádcích lze stručně, vtipně vyzdvihnout zajímavý zážitek, nežli psát o stále stejných cestách. Proč se ale rozepisuji o tom, kterak články zanikají? Tímto číslem začínaje otvíráme novou rubriku Bezpečnost především. Uvítal bych, kdyby jste mi ji pomohli udržet při životě co nejdéle.

Otázka

Pokud jste již Jozeffa neprolistovali, máte možnost zapřemýšlet nad tím, kdo se to sápe na vrcholek věže, jejíž jméno je zároveň taktéž hádankou. Zde je malá nápověda:

Zase slyším to věčné druholezcovo: "Dober!", tak protahují osmou sotva dvacet centimetrů lana. "Dober!" Stejně je to tu hezký, sice není takový výhled, jak někde "Dober!" ve Skaláku, ale ten klid, ten "Dober!" ten je neobyčejný. Tahám za zelený špagát a druholezec se dožaduje popisu cesty. Zase opakuji to věčné: "Nastoupej si nohama a pak chytíš madlo..." Sluníčko prosvítá skrz buky, smrky a borovice - "Kudy?!" - , takže se tady na té sotva

desetimetrové věžičce alespoň nepařím. "Jak se to leze?!" Opakuji opět ty nohy... a vida - něčí ruce sebou plácly na vrchol k mým nohám. Jakoby něco hledaly. "Tady nic není, nastoupej nohama!", uklidňuji druholezcovu dušičku. Klid zdejší oblasti je narušen zběsilým funěním. Ručičky nebojte se, vy na tření nepolezete!... dokončení kdesi na stránkách tohoto Jozeffa.

Nová cesta na Bukovou věž má novou variantu. Milošova Tyčková varianta o obtížnosti přinejmenším Ic. Snad si Miloš alespoň vzpomněl na správce skal, že tu tyčku na knížku dal tak blízko dolezu!

EDITORIAL

JOZEFF

Adresa Jozeffce:

JOZEFF, Rumunská 1477,
250 88 Čelákovice,
(tel. 0202/891745)

Šéfozefftor:

Tomáš Grygar

Uzávěrka tohoto čísla:

30. 6. 2001

Přijem materiálu:

Příspěvky zasílejte na adresu
Jozeffce, nebo e-mail:
grajgr@email.cz

Záruky:

Jozeffce nepřebírá přes zběžnou kontrolu žádnou záruku.

Cena:

JOZEFF vychází v závislosti na množství článků, cena se bude odvíjet od nákladů na tisk.

Do počítačových klapků bušil:

Ivan Ducar

16.-17.6.
2001

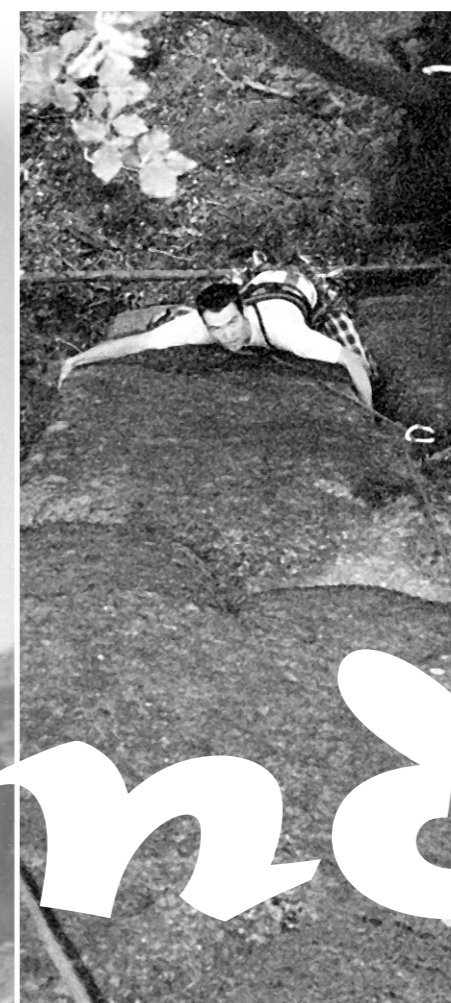
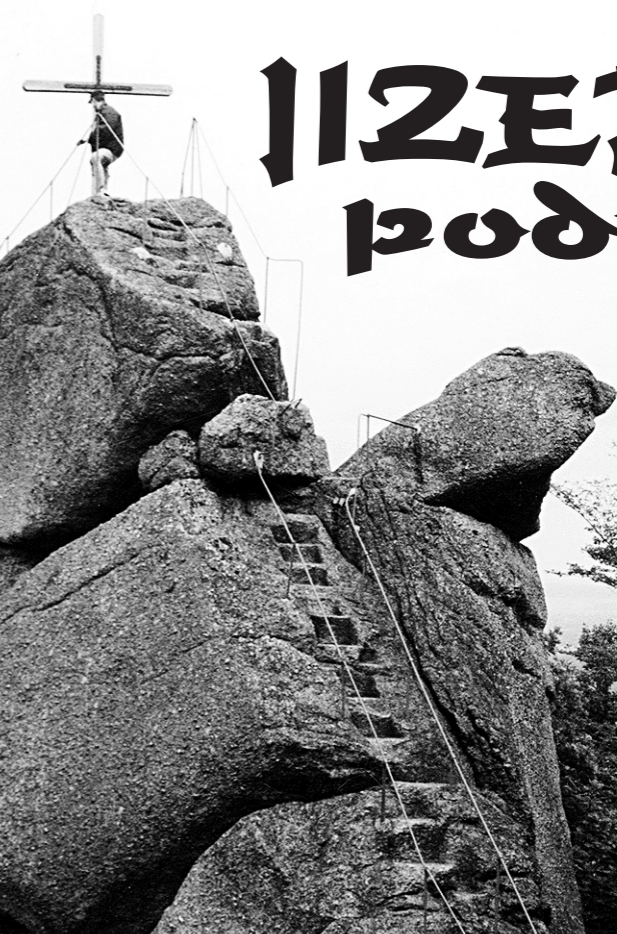
Jizersky podruhé

Je pátek podvečer a Tomášova škodovénka sjíždí jizerské serpentýny. Nádherná příroda v okolí vodní nádrže Souš přispěla k dobré náladě, která (alespoň mně to přišlo) nás provázela celým vejkedem.

Sobotní příjemné probuzení, něco teplého do žaludku a už vycházíme nahoru směrem k proslavenému Nosu. S Tomášem lezeme na věž, která se jmenuje Kazatelna, čtyři cesty. Naše usilovné snažení

přerušil příchod malého deštičku a velkého borečka. Malá přeprška způsobila mizerné podmínky pro lezení Čihulovy spáry, a tak jsme raději od 1. kruhu sestoupili. Velký boreček byl kamarád Sokola a taky pěkný trouba. Nejenom, že nám vynadal, že používáme magnesium (já ho přitom vůbec neměl), ještě nám pohrozil, že nám nic nevyvede, jestli ho neschováme. Při tom všem kouřil a byl sprostý. A přesto přeže všechno jsme s ním šli k Nosu, kde měl dohodnutou schůzku se Sokolem. Chvilí jsme se dívali, jak kluci lezou, ale když jsme viděli, že jim to jde, tak jsme se raději odebrali k Zevlounovi. Zde jsme vylezli pár nejistších cest (Normálku a Hřebenovku). Po přezení cest, které byly v našich možnostech, jsme se vydali dorazit rozlezenou Čihulovku.

K prvnímu kruhu jsem tentokrát dolezl já. Nechtěl jsem Tomášovi zkazit náladu, že bych to dolezl celé, když to měl rozdělané, a tak jsem ho dobral ke kruhu jako před tím on mě. Jenže: "Ouvej!" Dva metry nad prvním a ještě menší kousek pod druhým kruhem začal

poněkud váhat o svých lezeckých schopnostech. Dlouhé rozmýšlení stálo Tomáše mnoho sil a asi ještě více morálu. Možná právě proto po mně začal házet svým matrošem. Myslím, že to byl vklínělec číslo 5, který v těsné blízkosti proletěl kolem mé skloněné hlavy a odrazil se od napnuté odesávací smyčky, která se rozezněla jako basová struna. V tom je náhle slyšet Tomášův zděšený výkřik: "Bacha!". Podívám se nahoru, ale Tomáš je

pořád na stejném místě, na kterém byl před tím. Proto také moje chvilková nepozornost v nepřetržitém sledování jeho snažení způsobila, že jsem na okamžik odvrátil svůj zrak.

Ale proč? Vždyť právě v horolezecké rozhodnutí o celém životě velice krátké chvilky. Mohl jsem tomu zabránit? Mohl jsem ale také zpanikařit a udělat něco úplně neočekávaného. Cestu jsme nedolezli, ale alespoň jsme se dohodli na pravidlu pěti minut. Jakmile někdo bude někde přešlapovat na jednom místě 5 minut, tak musí jít dolů.

Na neděli byl naplánovaný Ořešník. Malé přejetí autem, potom prudké stoupání lesními stezkami a chvíli pohoda po hřebeni. Vylezli jsme jen dvě cesty, které ovšem stály za to. Sokolem doporučený Náhorní kámen se nám zprvu nezdál (pro svou náročnost), ale byla to lezecká lahůdka, která završila víkend v Jizerských horách. Dost dobrá lezba.

Jenda

Koncem května jsme se vypravili s partou kamarádů na pár dní zalítat si do Rakouska. Jelo nás ve Fordu Tranzit 5 lidí (kluci by řekli "4 lidi a jedna ženská") a bylo

j jsme se rozmýšlet o cíli naší cesty. Nakonec jsme se rozhodli pro Hippach v Zillertalských Alpách - Karel s Pepíkem a Mírou už tam lítali a shodli se, že jsou tam

průjezd je špatně značený, ať si dáme pozor, on že si to už moc nepamatuje. Navigovala jsem já s Mírou a myslím, že takhle ještě Karel

Hippach 1996 • létání

to tak akorát.

Karel, řečený "Drevokocúr" - to připomíná jeho dosavadní letecké úspěchy, Míra "Rohlík" (vysvětluje někomu, že to, co je namalováno na padáku a vypadá jako rohlík, je ve skutečnosti bumerang!), Pepík neboli "Havran", Ota "Macoš" a já.

Vyjížděli jsme v úterý večer a cestou jsme se chtěli ještě zastavit někde v motorestu, abychom se naposledy pořádně našfoukli knedlíkama a domluvili se, kam že to vlastně pojedeme. Vzhledem k pokročilé době už bylo všude zavřeno, tak jsme si nechali na dlabanec zajít chuť a jali

dobré podmínky i pro nás začátečníky - já s Macošem jsme měli mít totiž alpskou premiéru.

Hranici jsme překročili na Dolním Dvořišti, tentokrát bez problémů (oproti loňskému roku, kdy jsem se vydala na cestu po Evropě s neplatným pasem) a mířili jsme si to na Linz, Salzburg a Innsbruck. Malé zpesnění nastalo u Salzburgu, kde jsme chtěli sjet z dálnice a zkrátit si cestu přes Německo (hraniční přechod Bad Reichenhall a a pak směr Lofer). Karel nás předem varoval, že ten

nebloudil. Jezdili jsme po dálnici sem a tam a pak ještě asi 3 hodiny po samotném Salzburgu. Je to pěkné město. Jen jsme si k prohlídce ne zvolili asi tu správnou dobu. Bylo krátce po půlnoci a tak ani místní, kteří se ještě tu a tam vyskytovali na ulicích nám nedokázali dost dobře poradit. Většinou měli dost starostí s udržení vlastní správného směru a hlavně stability. Za úsvitu jsme se zorientovali podle slunce a vyrazili tím správným směrem (možná to bylo i tím, že jsme se

konečně trefili na správnou silnici č. 21). Na obranu svých orientačních schopností musím říct, že to bylo opravdu blbě značené a podle mapy Evropy, kterou jsem měla k dispozici se průjezd městem taky špatně hledá.

Do Hippachu a Mayerhofenu, kde jsme se ubytovali v kempu, jsme dorazili ve středu kolem 6 hodiny ráno. Všichni říkali, že se cestou docela vyspali (trochu mě překvapilo, že to říkal i řidič) a tak jsme jen postavili stany, najedli se, vzali padáky a šli na parkoviště k hostinci Mühlbacherhof, kde je stanoviště taxíků odvázejících nedočkavé paraglidery a rogalisty na startoviště. Pěšky je to totiž na kopec asi 17 km. Nejdřív jsme se nechali vyvézt jen do půlky kopce, tam je taky startoviště (u kostela).

Ani nevím, jak k tomu došlo, ale najednou jsem měla na sobě kombinézu, na hlavě přilbu, za sebou rozloženej padák a když řekli: "Běž!", tak běžím a letím. Nádhera. Sice patřím k těm jedincům, u kterých pocit strachu zpočátku převažuje nad ostatními, radostnějšími pocity a první lety si moc nevychutnávám, ale pak mám radost z letu určitě stejnou, jako všichni ostatní. Přistála jsem i na tu správnou loučku - klasicky na 3 doby: nohy, kolena, držka.

Bylo krásně, příhodný vítr a tak si to kluci sletěli ještě jednou až shora. Převýšení je tu asi 1200 m. Jela jsem s nima nahoru, ale já už jsem se teď vybavila jenom foákem, chtěla jsem vytvořit nějaké hodnotné dokumenty do kroniky. Zatímco jsem pobíhala po startovišti a lovila záběry, odjel mi taxík. Kluci odlítli a já začla řešit problém, jak dolů. Je to zapeklitá situace. Jít pěšky se mi příliš nechtělo, padák jsem neměla a tak jsem se začla ptát u osádek osobních vozů. Parkovalo jich tu dost, normální lidi to tu využívají jako vyhlídkový bod příjemně dosažitelný autem, ale příliš ochoty nejevili. Buď měli plně obsazeno,

nebo se vymlouvali, že nemají pojištění pro spolucestující, až jsem si připadala jako žebrák. Ale nechuť k pěšímu sestupu byla příliš silná, takže jsem si nakonec přeci odvoz dojedнала.

Ve čtvrtek už se nedalo smlouvat a musela jsem taky letět z vrcholu. Mé pocity byly smíšené. Pud sebezáchovy a vrozený obranný reflex říkaly "ne, neblbni, jsi blázen!", ale něco jiného ve mně, něco, co nedokážu pojmenovat, ale co snad taky znáte, říkalo "ano, ano, leť!". A já už předem tušila, co z vítězí. Když jsem jela nahoru taxíkem, ještě jsem si připadala jako ovce, kterou vezou na porážku, ještě jsem v duchu bojovala marný boj sama se sebou, ale na startovišti už to bylo všechno jasné. Krásná velká plocha s mírným svahem, přiměřený stabilní vítr - i to rozhodlo. Oblékám kombinézu, přilbu, rukavice, automaticky se upínám do sedačky, připínám popruhy padáku. Kluci mě kontrolují, jedna karabina je obrácená, tak znovu, a pak už беру "Áčka" s řidičkama, rovnám si náběžku, chvíli se soustředím, pak několik rychlých kroků, komory se nafukují, už mám vrchlík nad hlavou. Krátkým pohledem ho kontroluju a snažím se běžet dál, dokud mi nezmizí půda pod nohama - a zase letím! Juchů!! Já letím!!!

Mířím si to přímo nad údolí, tam obracím - poloměr otočky odpovídá zhruba Boeingu 747 - a už si to plachtím k jihu, směrem na Mühlbacherhof, kde je nedaleko i přistávací loučka. Padák mi nad hlavou spokojeně vrní. Uvědomuju si, že se mi klepou nohy. Při pohledu kolmo dolů mi navíc ještě přebíhá mráz po zádech. Ale zároveň mě to fascinuje. Pode mnou je celé údolí, malé čtverečky střech, slabá stužka řeky Ziller, která tu už docela svižně ubíhá. Pomalu se orientuju, rozpoznávám Hippach a Mayerhofen, výrazný vjezd do tunelu blízko "našeho" kempu, spoustu lanovek.

(Pokračování na str. 6)

(Pokračování ze str. 5)

Taky vidím vedení vysokého napětí, a tak se začínám věnovat řízení. Přelítávám nad přistávací loučkou, koukám, jak tu fouká, točím 180 a pomalu vyklesávám. Setkání se zemí nebylo moc elegantní, ale "nikdo učený z nebe nespadl", že.

Navečer jsme se prošli v malebném *Mayrhofenu* a naši nostalgickou náladu porušil až Macošův zážitek s místním kocourem. Jednoduše se jeden druhého leklí, ale tak vyděšeného chlapa jsem snad ještě neviděla!

Zbytek dne jsme strávili v horizontální poloze, ležíc v kempu na karimatkách, popíjejíc české pivo a čučíc na modrou oblohu posetou okvětními lístky padáků s posledními opozdílci. Několik jich taky lítalo nad kopcem na pravé straně údolí, blízko kempu, naproti standardnímu startovišti. Karlovi se to zalíbilo a navrhl, že bychom tam mohli zítra jít (pěšky!) a sletět si to. Po střízlivém uvážení naši finanční situace jsme se rozhodli zatížit tentokrát místo peněženek taky svou fyzickou schránku a souhlasili jsme.

V pátek ráno jsme "prostudovali" nástěnnou mapu umístěnou u vchodu do kempu, protože sebou jsme samozřejmě žádnou neměli, a s pevnou vírou, že víme kudy, jsme se vydali na cestu k vrcholu. Nakonec nás tam po 6 hodinách usilovného stoupání dovedla snad opravdu jen ta víra, protože cestu jsme záhy ztratili. Ó jak jsem velebila tu světlou chvíli po ránu, kdy jsem se rozhodla, že si padák sebou nevezmu, že je jen doprovodím nahoru a pak se zase po svých vrátím! Absolvovat všechny ty strmé stráně se zátěží 10-15 kg na zádech by mě asi umrtvilo. Kolem 15:00 hod jsme se prodrali mlázím k jakési cestě a v dálce zahlédli loučky, na první pohled jako stvořené pro start. Tam jsme se rozdělili - já se vydala po cestě směrem, o kterém mi kluci tvrdili, že mě dovede přes postranní údolí přímo zpět do *Mayrhofenu*, a oni pokračovali k vytouženému "startovišti". Trochu mě znervóznilo, že mi Macoš dal svoji baterku, ale pak jsem si řekla, že je to od něj vlastně moc hezké. Taky jsme se domluvili, že v případě nepříznivých povětrnostních podmínek sletěj nebo sejdu dolů až

zítra ráno.

Přesto mi nebylo lehké - cestu dolů nějak najdu, ale ráda bych taky dole našla všechny piloty vcelku. Skutečně jsem brzy narazila na značenou cestu do *Mayrhofenu*. Stál na ní ohromnej kůň, blbě na mě koukal, frkal a zlověstně pohazoval hlavou (možná si jen odháněl mauchy, ale mě to připadalo zlověstné). Tak jsem si sedla na palouček a obdivovala přírodní krásy. Já mám času dost. A taky to stojí za to. Přímo přede mnou je hřeben s nejvyšší horou této části *Zillertálských Alp*, *Ahornspitze* (2976 m). Je nádherná. Stejně jako celý hřeben. To by byla hřebenovka! Probudila se ve mně duše bývalého vysokohorského turistu a ačkoli jsem už delší dobu nikde v horách nebyla (nebo možná právě proto), najednou jsem věděla, že až se sem příště vrátím, bude to kvůli téhle hoře!

Nádherné výhledy, udělala jsem několik snímků, načež jsem si omylem osvětila film. Typické.

Mezitím to obrovské zvíře zmizelo a já mohla pokračovat v cestě. U vyhlídkové chaty *Steinkogelhaus* jsem objevila pytel - přeci se tu startuje! Líta se přímo nad městečko, může to být pěkné. Pomalu jsem sestoupila do údolí a když jsem se blížila ke kempu, zahlédla jsem, jak přilétá "Havran". Tuhle přezdívkou dostal Pepík kvůli svému netradičně zbarvenému padáku - je téměř celý černý, nevím, jak mohlo někoho napadnout to ušít, ale prý za to dostal slevu. No nekupte to! Srdíčko mi zaplesalo radostí. Dosedl na loučku poblíž kempu, vedle kombajnu na balíkování sena, a povídá: "Jestli mě viděli odstartovat, tak už dneska nepoletěj". Asi viděli. Ten den už nikdo jiný nepřilítl. Zůstali tu noc nahoře, přespali někde na seníku zabalení do padáků jak kokony bource morušového, a my měli s Havranem celou Mírovu lahev becherovky jenom pro sebe. Tak dlouho jsme se jí věnovali, až jsme se jí podívali na dno. Spokojení s dnešním výkonem jsme se uložili ke spánku, ale ještě předtím jsme onu již jmenovanou lahev od becherovky naplnili vodou a vrátili na původní místo. Vůně našťestí zůstala

taky původní.

V sobotu brzy ráno přilítli zbývající "piloti" - sešli až k chatě *Steinkogelhaus*, kde jsem se den předtím kochala nádhernými výhledy a užívala si role osamělého poutníka, a slítili z osvědčeného a označeného startoviště. Občas mají i rozum. Míra nás skoro ani nepozdravil a už se hrnul pro becherovku. S chápajícím úsměvem konstatoval, že jí trochu ubylo, a dal si pořádného panáka. Asi se umí dobře ovládat, já bych tu vodu okamžitě vyprskla, ale on ještě předal s potutelným úsměvem lahev Karlovi a ten zase Macošovi, takže se všichni pěkně nachytali. Možná byli trochu našťavaný doopravdy, ale mají chodit včas! My jsme jim původně chtěli trochu nechat, ale...

Pak jsme vytahali z kapes poslední šilinky a nechali se zase vyvézt taxíkem na ten správný kopec. Tentokrát jsem si let konečně i vychutnala, jestliže to, co provozuji, se dá nazvat letem. Podle mě se ten kousek hadru, na kterém visím, jmenuje "padák" proto, že padá. O nějakém delším pobytu ve vzduchu, případně využívání termiky se u mě zatím nedá mluvit. Doufám, že se to časem zlepší, ale zatím jsem skutečně jen pilot - začátečník, lítající výhradně jen za ideálních podmínek. A že byly!

Kolem poledního se trochu víc rozfoukalo, to už jsem seděla u přistávací loučky a pozorovala cvrkot. Mimochodem, větrný pytel je tu zapíchnutý v hromadě hnoje. Koukala jsem, jak pěkně uměj kluci klapat uši. Šlo jim to fakt docela dobře. Během hodiny nebyl ve vzduchu snad jedinej padák, jenom samý rogala. A pak už ani ty ne, rozfoukalo se tak, že i ptáci chodili pěšky, takže jsme si sbalili fídlátka a šli taky. Vlastně to vyšlo akorát, druhý den ráno jsme odjížděli domů.

Jana

Byly jarní prázdniny, já měl volno, na horách nějaký ten sníh, tak proč nevyjet na chalupu. Bohužel, jako vždy sám. Před cestou jsem si vzpomněl, že mi jeden kamarád z Liberce Honza K. sliboval, že až budou v Jizerkách nějaký ledy, ať mu zavolám, že něco povylezem. No co, mačky jsem přibalil, ale moc jsem si od toho nesliboval. Pihl na ledy nemám a mačky, jen tupý stubajky. Ale co, mohlo by to být prima zpestření. Teplota byla příznivá, něco málo pod nulou, a tak hned druhý den, co jsem dorazil na chalupu, jsem na běžkách objel místa, kde by mohl být nějaký ten led. Z vyprávění jsem slyšel, že nejlepší ledy jsou v rokli *Štolpichu*. Náhodou se tam nějaká ta 5-8 metrová ledová plotna nebo stěnka našla a o "pravda nízký", ale zato kolmý až převislý led tu nebyla nouze. Hned po návratu do chaty jsem žhvil drát, jestli jako ta domluva platí a kdy že by se šlo lízt. Náhodou měl Honza čas a že ve čtvrtek odpoledne přijede. S cepínama ať si prý nedělám starosti, že mi půjčí svoje. Má 2 guarcky, jsou to prej fakt nadupaný zbraně do ledu.

Měli jsme spicha na *Ferdáku*. Odtud se jde asi 1,5 km k rozcestníku nad *Ferdinandovem* a pak asi kilák k rokli *Štolpišského* potoka, který lemujee divoké skalnaté stráně. Jedna z nejlepších lezeckých oblastí Jizerek. Nachází se zde snad nejmohutnější věž Jizerských hor *Divá Máří*, jejíž údolní stěna měří přes 60 a náhorní asi 25 m.

Zanedlouho jsme dorazili k ledové kaskádě, kterou tvořily 4-6 metrové ledové stěnky. Led je zde neobyčejně těžký, jelikož je hodně členitý a tvoří ho

Lezení LEDY SOKOLOU

převážně ledové krápníky a ploupy. Také je hodně tříštivý a štípačivý. Zde člověk, který nemá dobrou přílbu, nemá co dělat. Velice špatně se zde zakládají nohy. Je nutno hroty maček nějak zapřičít mezi varhánky ledu. Proto je zde velice těžké

strhnete i celý krápník. Od toho potom ty jizvy v obličejí. Všechno jsme přirozeně lezli s vrchním jištěním, protože do toho le hnoje šroub nezavrtáte i kdyby jste se zbláznili.

Ale dost už té kritiky. Lezení je to ale neobyčejně krásné. Nutná je velká síla v pažích, ale taky cit, s jakým do toho mlátíte, jinak to na sebe celý utrhnete. Přesto všechno jsme si vylezli asi 2 nebo 3 stěnky. Cestou domů mě Honza ukecal, ať s ním jedu druhý den do Krkonoš, že jdou s klukama lízt ledový plotny někam ke Špindlu. On mě vlastně ani ukecávat nemusel. Začínal jsem tomuhle druhu lezení přicházet na chuť. A tak jsme ještě téhož večera jeli do Liberce a následující den brzo ráno jsme vyrazili směr Špindlerův Mlýn. Nakonec nás jelo pět. Jednalo se o lezce z HO Lokomotiva a shodou náhod s námi jel i Roman Kašpárek, což je jeden z nejlepších českých lezců v ledu. Náhodou byli minulý víkend v Alpách a tak se celou cestu mluvilo o tom, co se vylezlo, sklon a výška ledových stěn atd. Rozhodně jsem začínal mít pocit, že to v žádném případě nebudou začátečníci. Tedy v tomto oboru. Vždyť oni sem jeli pouze trénovat, ale pro mě to byl nezapomenutelný zážitek. Když jsme dorazili na místo, dost mě překvapilo, že se i v našich horách dají najít místy až pětadvacet metrů vysoké kvalitní (a to zdůrazňuji) ledové stěny. Lezení je zde neobyčejně krásné. Vzhledem k teplotě vzduchu nebyl led tolik tvrdý, a tak jsem si zde zalezl i já se svými řemínkovými stubaikami. Jinak měli ostatní samozřejmě kvalitní pevné boty a rámové mačky, ale

toho jsem si zde zalezl i já se svými řemínkovými stubaikami. Jinak měli ostatní samozřejmě kvalitní pevné boty a rámové mačky, ale přesto myslím, že zde nebyly až tak potřeba. Cesty většinou tvořil téměř kolmý led, sklon 80-90°. Jelikož byl led souvislý jen s mělkými dírkami a nepatrnými vlnkami, bylo zde lezení opravdové žrádlo. Každý z nás si tu vylezl 5 nebo 6 cest a že to byly cesty.

(Pokračování na str. 8)

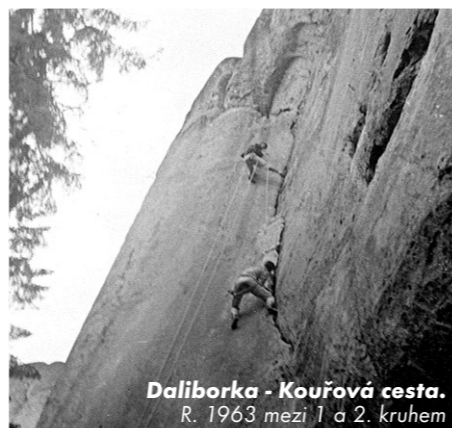
(Pokračování ze str. 7)

Mačky držely perfektně, vždyť i sám Heinz Zak tvrdí, že nejlepší turistické mačky jsou ty s podélnými předními hroty. Cepín jste zde zarazili většinou na první zátah, pravda, pořád se bojíte, že si ji natankujete lopatkou přímo do držky, ale na to si člověk po čase zvykne a strach překoná. Jen musíte dávat majzla, abyste si nepřesekli lano, když, tedy jako my, lezete na jedno-ducho. Měl jsem zde i možnost vylézt si nějaký ten mix, všechno jsem samozřejmě lezl s vrchním. Myslím, že by ani na to začátečník neměl, v tomhle terénu něco vyvádět. Chce to umět správně zakládat hroty cepínů do jemných spárek a za drobné hrotky ve skále a nohama umět lehce kopat v tenkých ledových šupinách. Tady jsem si opravdu sáhl na dno. Nejednou mi ustřílely kopyta a zůstal jsem viset třeba jen za centimetr vražený cepín do ledu. O druhý se většinou jen opírá. Jak říkám, člověk si na to časem zvykne. Pak následovalo lehce převislé ledové břicho s malonko více tříštivým ledem, voda vám teče přímo do rukávu, ale když tohle překonáte, tak vás čeká už jen ledová plotna sklon tak 70°. Tady už jsem si chrochtal. Je to prej tak M4-5, no, co já vím, co to je? Ale stačí mi, že jsem to vylezl bez pádu a vodsednutí a že to bylo pro mě těžký! Jediný, co jsem zkritizoval, bylo, že jsme lezli s cepínama bez poutek, oni tam tedy původně byly, ale kluci si je sundali, že prej na závodech lezou taky bez nich a že to chtějí mít čistější. No, ale co pak, když vám takovej pihl sletí. Přinejmenším přijdete o hračku tak za 6-7 tisíc a možná při tom i zabijete partáka. Toho jsem se tedy nejvíce bál, ale nakonec vše dobře dopadlo, ještě jsme si vyzkoušeli lezení na jedné soušce starého smrku a jelo se domů. Alespoň pro mě to byl tedy nezapomenutelný zážitek. Kdyby snad někdo z vás měl o něco takového zájem, můžeme se dohodnout prostřednictvím těchto lidí, nebo třeba sami někam vyrazíme. Tak na příští zimní sezónu, přeci jenom v Krkonoších je toho daleko daleko víc. Tak zas napříště

Sokol

Ahoj Tomáši • Karel Adamičko

Nedávno mi K. Vitoušek zapůjčil dvě náhodná čísla časopisu Jozeff. Se zájmem jsem si je přečetl a protože jsem patriot na Český Ráj a rodák z Hrubé Skály, zaujal mne článek pod názvem Kruh (Jozeff 4-6/2000 - pozn. redakce), ve kterém popi-suješ váš výstup Českou hranou na Dračí Zub. Lezl jsem ji v šedesátých letech několikrát, neboť patřila /nebo patří/ k nejlépejším cestám na tuto věž, hlavně proto, že je dobře jištěná. Bylo to v době, kdy se lezlo na silonových laněch slovenské výroby /Chemlon Humenné/ a o duralových karabinách, osmách a sedacích úvazcích se nám ani nezdálo. Nikdy to nebylo žádných VIIIb, ale poctivá sedma. Jasně je však, že cesty se mění, protože na ně působí počasí a především lezci a je možné, že dnes bych ji ani nevyšel. Abych Ti však uklidnil svědomí, tak chci podotknout, že vždy se považoval na nejtěžší úsek od třetího ke čtvrtému kruhu a přelézal od druhého až na vrchol bez sednutí u třetího či čtvrtého kruhu dokázali jen výborní lezci. Za nás však byl problém, že se lezlo na dvojité čtyřcítce a to téměř nestačilo na vrchol. Co však asi nevíš, je fakt, že asi 80 cm nad čtvrtým kruhem bývaly solidní hodinky, za které se dělal dost dlouhý a těžký krok, ale ten problém odlezení řešily. Bohužel necitliví lezci /především Němci za mokra/ je používali též jako jištění a po několika pádech tam zřejmě nejsou.

Daliborka - Kouřová cesta.
R. 1963 mezi 1 a 2. kruhem

Dračí zub - Severní cesta
Úsek mezi 2 a 3. kruhem. R. 1972

Nejsem žádným zastáncem stoupání na kruhy, ale dokáži si představit, jak je to asi těžké. A také vím, že Němec, pokud nevyrostl na pískovci, tak se chytá všeho a šlape na vše, co vidí a je schopen tlouci i skoby. Vážím si starých lezců a všeho, co dokázali, ale i úcta k jejich výkonům má své meze. Věhlasný Pepa Smítka např. prvovýstup na Oštěp v Zámecké rokli jistil "schwebe" a dr. Mézl prvovýstup na Konvalinku /nejtěžší věž na Hruboskalsku/ také. Z naší generace neznám nikoho, kdo by se k tomu snížil. Spíš nežli Tvoje stoupaní na kruh, by mně asi vadil Sokolem popisovaný postup druholezců v laně na Kobyle, což je ale umožněno sedacím úvazkem. V případě prsního úvazku a pádu druholezce musel tento na zem a začít znovu. Ale už nechám kázání a kritiky, chtěl jsem Ti jen trochu uklidnit svědomí. Jestli mi bude sloužit zdraví a trochu se rozhejbu, tak bych chtěl zkusit ještě na Dračí Zub Severní cestu /jedna z nejkrásnějších cest na Hruboskalsku/ a snad i tu Konvalinku. Tak se někdy v létě ozvěte!! A s Honzou jsme si před léty domlouvali lezbu v Příhrázských údolících, tak mu to připomeň!!!!

Karel Adamičko

Pomalou se stává pravidelností, že každý čtvrtek zaplní Půdu (netypické hospodské zařízení v Čelákovících - pozn. red.) členi i nečleni HS MARABU, kde se snaží dohodnout na další víkendové akci. Že k těmto schůzkám patří dobrá nálada i vodní dýmka vám psát nebudu, protože i to je samozřejmostí. Shodou okolností jsem neměl na čtvrtek ani na pátek práci, takže jsem upozornil několik lidí, že budu čekat na naší chalupě a že není problém se dohodnout a přijet.

Dokonce i přehánky, které rozhodly, že se nepojede na tolik oblíbený Kokořín (hlavně pro Tomáše, který měl ale stejně jiný program), mě pomohly dostat některé členy právě na Apaluchu, kterou jsem takto pojmenoval dle nejlepší komedie století. Má nejmenovaná kamarádka na můj dotaz, jak se tato komedie jmenuje odpověděla: "Jasně, že vím! Jmenuje se Tři chalupy na chatě." Ale už dost o kamarádkách. Je čas napsat něco k vlastnímu lezení a vše, co k tomu patří.

V pátek dost pozdě večer jsem napsal svou poslední SMS, na Davidův mobil, kde jsou. Bleskem mi přišla odpověď, že u letadla na dálnici. Nemohl jsem se už dočkat, kdo to vlastně přijede. Během příprav večere pro posádku (brambůrky a oříšky) mně volal David, že jsou již v Držkově a neví, kam mají jet. Po telefonu jsem ho ujistil, že když uhne na Zlatou Olešnici, tak nemůže Pepina (přezdívkou Stráčova terréniho automobilu Nissan Patrol typ Španěl - pozn. red.) stojícího na parkovišti pod chalupou minout.

Konečně! Na chalupě pro 20-30 lidí se sešlo s místním psem 5 1/2 lidu. Byl jsem trochu zklamaný, ale to jsem ještě nevěděl, jak Nika, David a Lenka dovedou udělat tak super atmosféru. Ten večer jsme hráli dosahy a sázky až do čtyř hodin následujícího dne. Hned ráno (asi tak kolem jedenácté) začal jídelní obřad. Zřejmě všichni, tedy mimo pana Tichého (David), jsme se na skály moc těšili. Pan Tichý se zřejmě přijel jen

Apalucha

9 - 10.6.2001

Stráča

vyspat

(Už v tom nejsi sám, Stráčol! - pozn. red.) a jak říkala Lenka, takový lenoch nebýval.

Na sušky jsme přijeli tak kolem 13:00. Počasí bylo jakžtakž, takže se už konečně mohlo začít. Jelikož jsme neměli průvodce, tak jsme vybírali jen cesty, o kterých jsem jako prvolezec věděl, že pro mě ani pro ostatní to nebude žádný problém. Před samotným lezením jsem se otočil na své lezecké kolegy a snad poprvé v životě jsme pronesl sice krátkou, ale výraznou řeč. Jakožto z nich nejzkušenější jsem vyžadoval zvýšenou opatrnost a dohlížení na mě sama v oblasti jištění. Nikdo ani nepípl! Bez zábran jsem našel do první stěny a po asi dvou metrech jsem zaslechl: "Pane Straka koukejte tam dát fofrem nějakou smyčku!" To mě pan Tichý, ale i děvčata, upozornil na to, na čem jsme se dohodli. Takto to vypadalo skoro každé dva metry, takže je moc velká škoda, že to neviděl bezpečák HS MARABU - Tomáš. Musím ale napsat, že i já po obvázaní a provazování snad všeho, co mi skála mohla nabídnout jsme se cítil mnohem jistěji. Takto jsme lezli až na nejvyšší vrchol Sušek. Úplně nahoře jsme se pokochali pohledem na Krkonoše

a začalo slánění k prvnímu kruhu, protože i Davidova šedesátka nestačila na zem. Po první délce lana, která končila na obrovské římsce jsme se opět octli všichni pohromadě u jednoho kruhu. Pocit naprosto úžasný! Začali nás napadat nejrůznější myšlenky, tak jsme raději přetáhli lano a šupajdili dolů.

Musím také napsat, že nám řádně vyhládlo a nemohli jsme se dočkat přírodních steaků v podání ala holek. No jenže ten první kus jim nějak nevyšel, takže ke kamnům měli najednou přístup chlapské chuťové buňky, kolikrát lepší než ty ženské. To se také potvrdilo. Vše se snědlo, zapilo a opět k dostihům. Ten den bylo přáno Davidovi, který vyhrál už v jednu hodinu po půlnoci.

Druhý den se nám chtěly dámy zřejmě zavděčit, tak nám udělaly míchaná vajíčka. Ale ejhle - i tam se dá leccos zkazit. Zřejmě jindy. Pan Tichý tradičně ulehl už do ustlaných peřin a byl náležitě slovně napaden svou squaw (čti: [skvá] - indiánská žena, nebo [skvaf] - žena, dívka, "trampice". - pozn. red.). Navrhl jsem mu proto, aby jel do dílny vyházet spálené dřevo, abych ho uchránil dalších pepných slov. Zbytek zatím vzorově uklidil vše, co šlo, a opět se mohlo vyrazit.

Tentokrát na Vlajkovou věž, kde jsem už loni lezl s Mrňousem a se Sokolem. Doporučil jsem Davidovi, ať nám vytáhne čtyřkový komín, protože jsem věděl, že to zmákně. Zmáknul vše na jedničku a zbytek dne jsme blbli na stěně pod vrcholem. Kolem šesté jsme usoudili, že je čas návratu, takže poslední slánění a malá sváča u auta a za okamžitého dost vydatného deště návrat domů.

K tomuto fajn výletu mohu napsat jen krátkou, ale upřímnou větu: "Ještě nikdy mě z členů i nečlenů HS MARABU nikdo nezklamal. Ať to tak zůstane!"

Stráča

Hříměždice • Zduchovice

Mírně převíslejší odštipnutý blok skvěle bere. Házím nohy nad hlavu a již se opírám o stěnu plnou slunce. Spousta nýtů a borháků - co cvaknout? No jasně, že to nejbližší. V trekingových botách snažím se ustát půlcentimetrovou lištu, ale moc se mi do toho nechce. Natahuji se co to dělá a šahám na nejt. Paráda odeznívá uchopením expresky do ruky - zase jsem kratší a v uších mi zní poučka, že jištění se má cvakat u pasu. Bez lana se dají snad některá pravidla vynechat. Bradou se opírám o polici a cvakám, odsedávka je krátká, tak ještě smyčka no a ještě woltrovka... Usedám do jištění a vytahuji foťák s manuálním zoomem. Právě jsem se k lezci přiblížil z deseti na dva metry. Výborná expozice nad Vltavou a Dominik Surový Jendu šřaví. Třikrát mám pocit, že mačkám spoušť...

"Vyfotils mě taky?", křičí Sokol z Vodního světa. "No jasně" odpovídám z Píliře Naděje. Holt Zak to vůbec nemá jednoduchý. Ze stěn zmizely objekty a já osiřel u nejt. Vycvakávám se a natahuji se pro expresku s absolutním přesvědčením, že jestli mi ujedou nohy, investuji do zoomu automatického... - hurá, ušetřil jsem!

Posílám Pétému boty a prvními kroky se seznamuji s Dominikem, kterému je slušných 6-. Mírně převíslá stěnka mění charakter z ostrých na oblé chyty. Dost mě vysiluje, což vede k zamyšlení, jestli nebyl lepší Šém (závěr je zajímavě vyduť), Golem (šestička lezená jako čtyřčička), nebo Hip hop (krátká střecha), Klapoty sanic (slušný spodňáky) či ty ostatní tři a pytel. V momentě, kdy už si nevěřím, tahám spokojené tělo vzhůru k obnaženým nohám mého jiště. A koneckonců - kde jsem to lano fláknul do vod vltavských?

Příbramáci v čele s Frantou Mezerou alias Algenou našli v okolí známé to

oblasti Roviště několik také zajímavých cílů. Hříměždice patří mezi pět hlavních v jejich samizdatovém průvodci popsaných. Na rozdíl od Roviště zde

převládá klid. Skály jsou těsně nad hladinou Vltavy a jejich výška dosahuje určitě i dvacet metrů. Čtyři masivy skýtají téměř třicet cest v obtížnosti 4 až

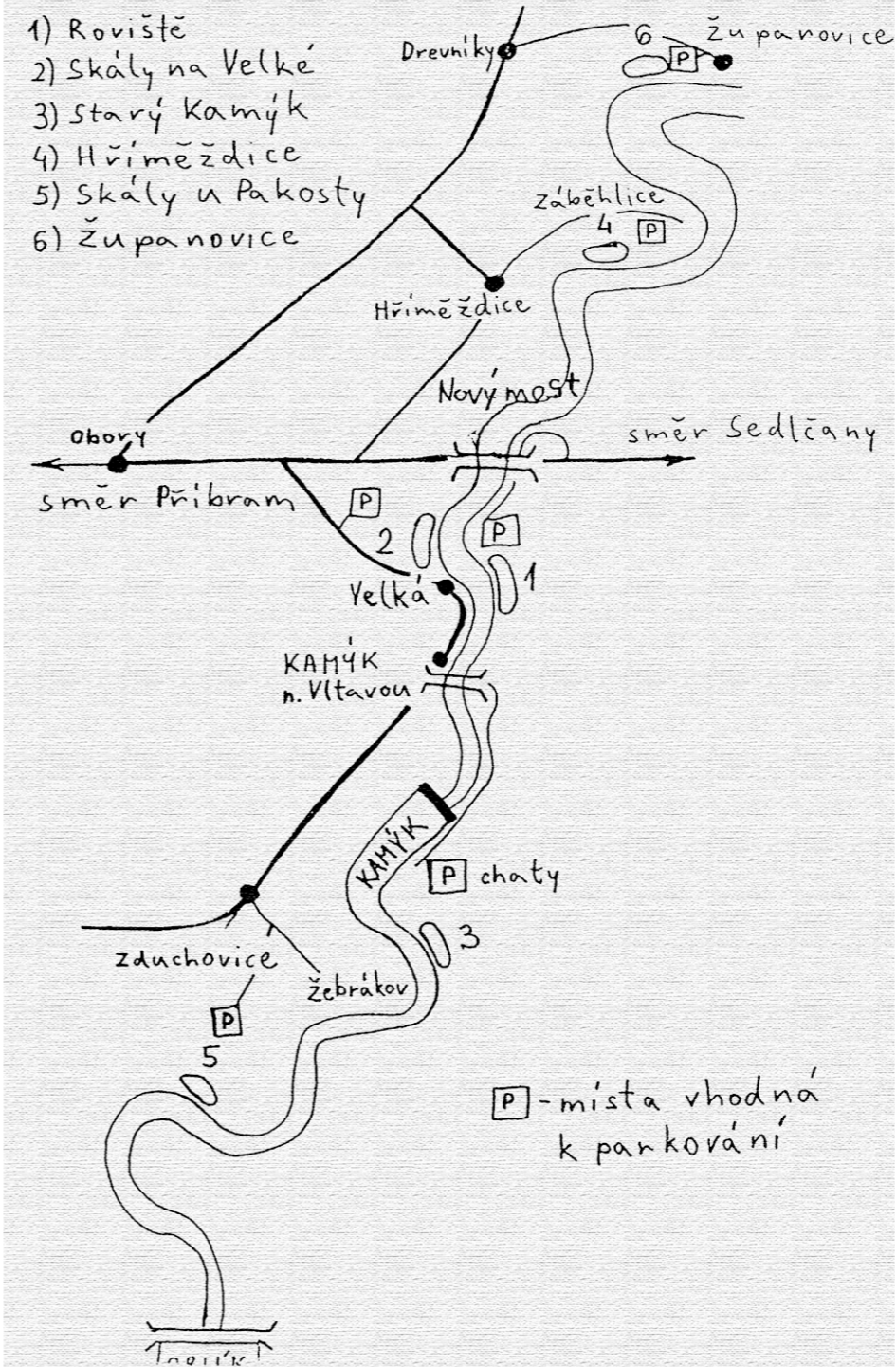
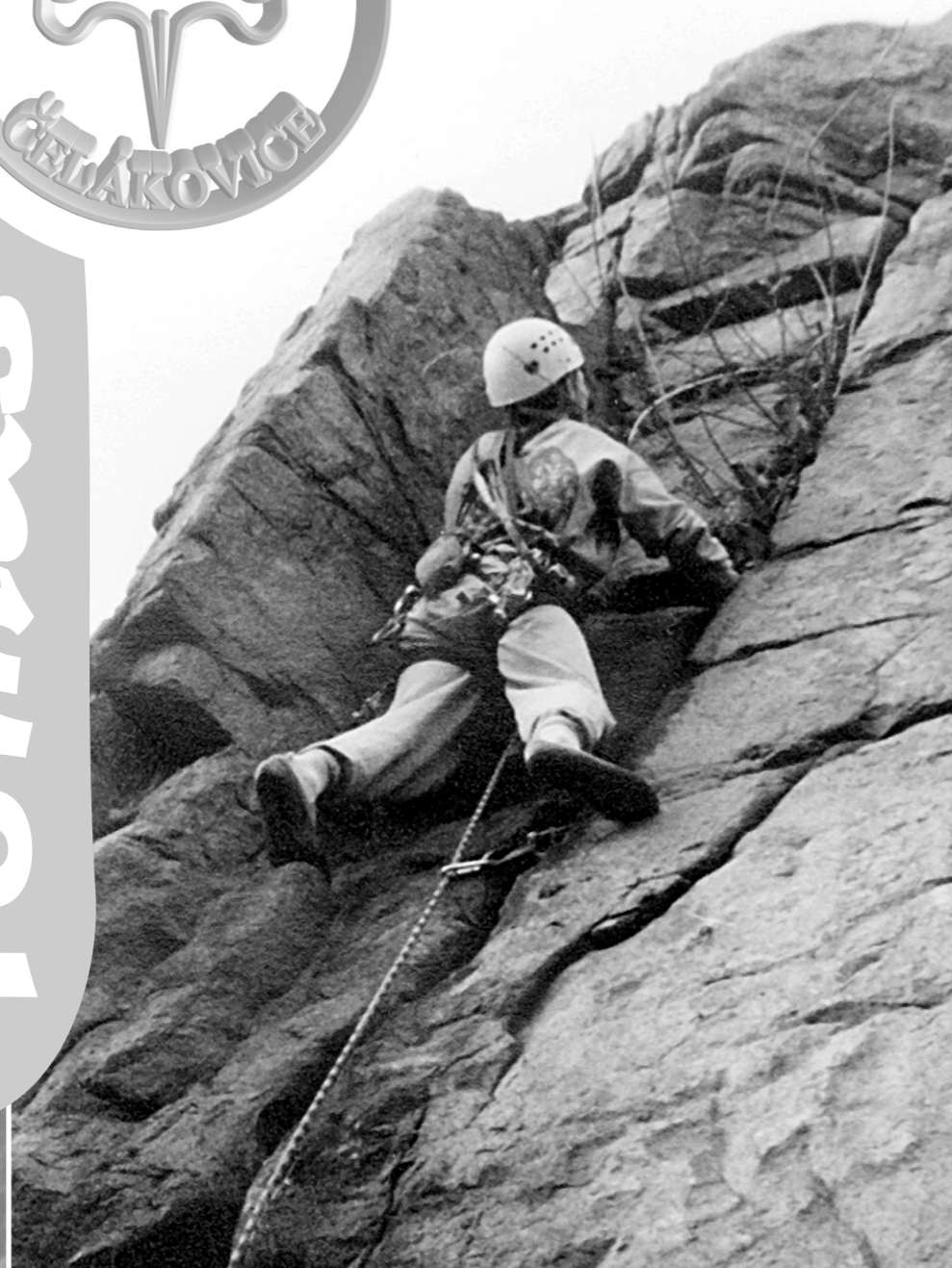
po dvojnásobek.

Přístup: V obci Hříměždice odbočíme za kostelem vpravo. Cestou projíždíme kolem lomu nahoru do kopce. Cesta

vede okolo samoty a dále k okraji lesa.

Odtud již pěšky podél louky doprava. Asi po 200 metrech sejdem dolů k řece ke skalám.

Tomáš

Uýroční schůze

členská

Snad poprvé v historii HS MARABU se schůze konala o měsíc později - tedy v únoru a přilákala rekordní množství lidí z řad nemarabáků (6+6). Schůze byla umístěna do Nehvizd (dřívější Tačmahán - schůze se zde konala i v roce 1997).

Volba předsedy neproběhla, neboť Marabáků nebylo dostatečné množství (dle stanov HS MARABU 3), a tudíž se předseda výborně vyhnul možnému sesazení z funkce, čímž si zajistil marabácké příspěvky pro další rok. Předseda však letos obnovil vyhlašování

nejlepších výstupů roku, za které byli marabáci oceněni originálními medailkami. Ve třech kategoriích - pískovec, žena, šutr - byli oceněni shora uvedení adepti.

Kritéria pro získání Výstupu roku byla postupně zpřísňována. Rozhoduje nejen obtížnost, ale také styl přezení a kolektivní pozitivní hodnocení dané cesty, ke kterému se samozřejmě může každý vyjádřit. Ženská kategorie, ačkoliv by se zdála jednoznačná (v HS MARABU aktivněji leze jen Kamča), je podmíněna minimální obtížností IV, ve které se

nachází minimálně jeden pevný jistící bod (kruh, borhák, nýt).

Dále se rozhodlo, že Jozeff bude pro Marabáky hrazen z příspěvků. Noví Marabáci (Kamča a Sokol) příspěvky platit nemusí, neboť jsou studující. Jozeffa si však hradí sami.

HS MARABU se dohodlo, že změní místo pro vývěsní skříňku. Podařilo se tak získat vývěsku na budově Sokolovny v Masarykově ulici. Poplatek byl po dohodě snížen na 300,- Kč za rok. Vývěska se hradí také z příspěvků.

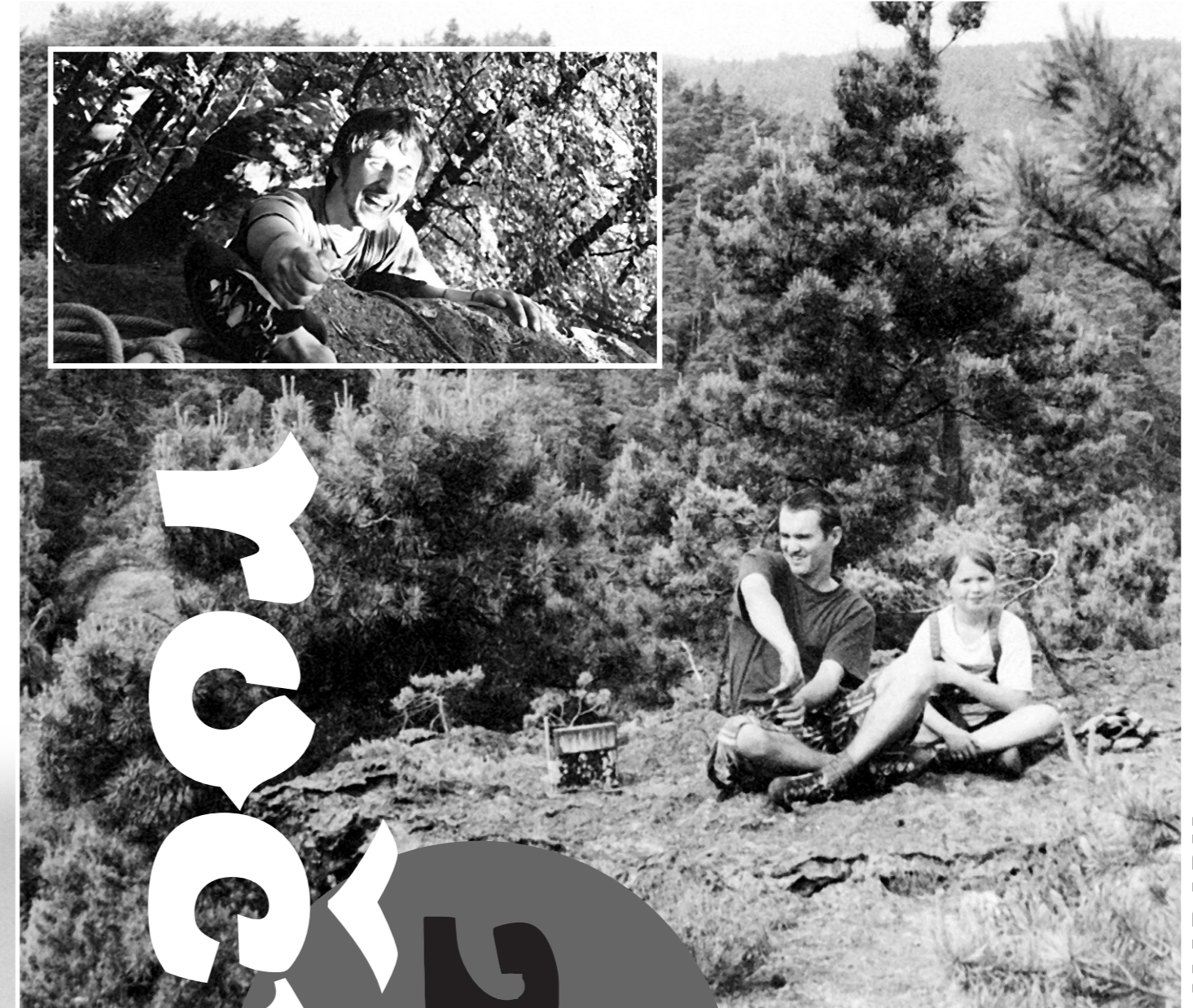
Redakce

Skály Máchova v kraje

Sálající plameny ozařují desítky lezeckých, turistických, cyklistických a vůbec se sportem něco majících tváří. Prostranství pod pískovcovými věžemi, jímž vévodí úzká Račská jehla svým elegantním tvarem a mocný to Trubadůr rozměru do všech stran věšících, protínají rozhovory rázu všeho. Od lehkých dvojiček přes dlouhé táhlé stoupání, těžké sedmy a prošmajdané botasky po hodnocení piva sudového.

Debaty se náhle noří do tichosti. Pouze jeden (nejodvážnější, nejdůležitější či nejočekávanější?) čeří hladinu ticha. Znamý fousatý organizátor mající pod svými zkušenými lezeckými údy hromadu členů VHT Lysá oznamuje ve víru kouře protkaného zraky přisedících a přistojících, kterak letošní Skály Máchova Kraje probíhaly. V rukou třímá mezi skalami zapomenutý fotoaparát a malý

bařůžek. Otázkou zůstává, zda právě ty věci jsou správně považovány za ztracené. Nechybí někdo? Přes 80 účastníků netrpělivě čeká na jednu z lákavých cen. Vyhrávají nejmladší, nejstarší, nejvzdálenější. Dík patří i HS MARABU za zapůjčení dětských sedáků. Pro některé je dokonce i název této organizace vysvětlen. Proslov končí, prostor dostávají opět nesčetné rozhovory.

Kytary rozeznávají noc, oheň požírá polínko za polínkem, únava přepadá člena za nečle-nem, někteří mizí v lesní tmě hledajíc bivačky (ti nejšilenější vyhlašují bojovku a bez čelovky se derou vzhůru k Trubadůrovi - a ti nejodvážnější vzdorují: "Ježíš, kdo tohle vymyslel? - /Lucka 11 let/) a pomalu končí již čtvrtstoletí trvající

ročník

akce Skal Máchova kraje. Ráno raničko je pro někoho zlenivělé, jiní však využívají výtečného počasí a věsí své umění do stěn. Zúčastnění se postupně vytrácejí do svých domovů a teprve až v pozdním

odpoledni si Rač

může vydechnout ale zároveň posteskknout nad odchodem báječných skálomilovníků. Oči pro pláč jí však nezůstávají, neboť po všech těch zajímavých lidičkách jí navždy zůstane vzpomínka v podobě desítek zápisků ve vrcholových knížkách.

Tomáš

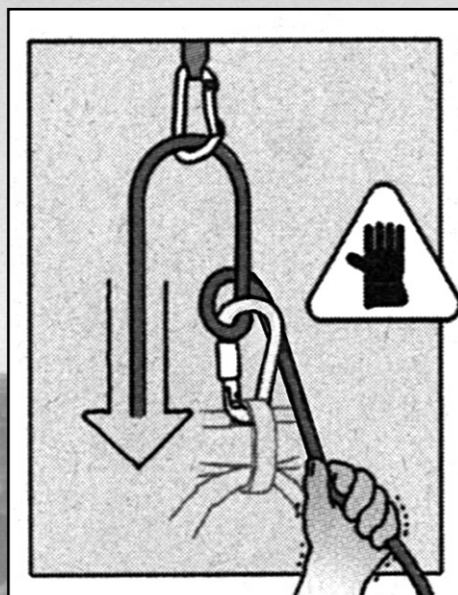
Bezpečnost především

reakce jakékoliv, cílem mých článků není, aby každý byl jak já, ale zejména to, aby jsme více přemýšleli! Lezení není překážková dráha, máme čas myslet, tak se nebojme ztratit pár minut.

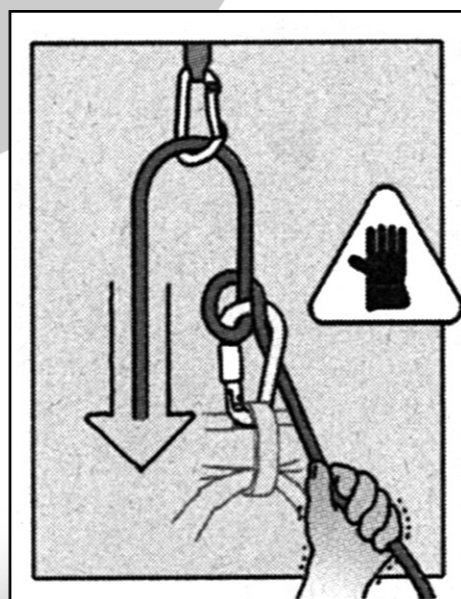
Jelikož popisy daných situací se mohou týkat známých lidí, nebudu uvádět jména. Pokud se bude někdo cítit ukřivděn, má prostor pro volnou diskusi. Nejsem vyučený "bezpečák", mohu se mýlit! Každou situaci vždy popíši, následně uvedu, kterak by to mohlo být lépe provedeno. A nezapomeňte, že i vy můžete poslat příspěvky.

Lodní smyčka

Během natírání stožárů je třeba několikrát sejít dolů pro další barvu. Jelikož se často jedná o vysoké (až 60 metrové) konstrukce, bývá velmi nepohodlné slézat po šprušlích. Daleko pohodlnější je stožár slanit. Osma je však používána na statickém laně. Bez váhání беру karabinu HMS a již dělám poloviční lodní smyčku. Kecám s Milošem a se slovy: "Tak jedem!", letmým pohledem narazím na karabinu. Již visím v laně, ale po lodní smyčce ani památky. Lano je pouze jednou otočeno kolem karabiny! (obr.č.1)

Chytám se rychle stožáru a mou blbost s rozklepanými prsty napravuji. Poloviční lodní smyčka není složitá, je třeba však dát pozor na správné zapnutí karabiny. Lano musí dvakrát procházet karabinou! (obr.č.2).

Smyčka?

Velká police uprostřed dvacetimetrové stěny *Trubadůra*. Odtud se nastupuje k některým cestám. Lezec nastupuje do cesty *Vřípek IV* (z levého okraje terasy při *JZ stěně*). Ačkoliv se na terase nachází borhák, lezec se pouští do stěny již jištěn druholezcem, který však borhák zatím nevyužívá! Upozorňuji, že jistič není ještě připraven, načež lezec argumentuje, že stejně ještě nemá smyčku. ??? Jistič se cvaká a uklidňuje mě. Opět zbytečná zbrkllost, jež by mohla být příčinou neštěstí. A přitom se stačí rozhlédnout. Zakládání jištění není pouze pro prvolezce. I přesto, že je někdo morálově nadaný, neměl by zapomínat, že může ohrozit někoho jiného. Není to jen o tom, že se dobře cítím, že si myslím, že tenhle krok je lehký, proto ty hodiny neprovážu, ale jde také o to, že i jistič se může bát.

Pádový faktor je důležitý i pro jističe!

Borovička

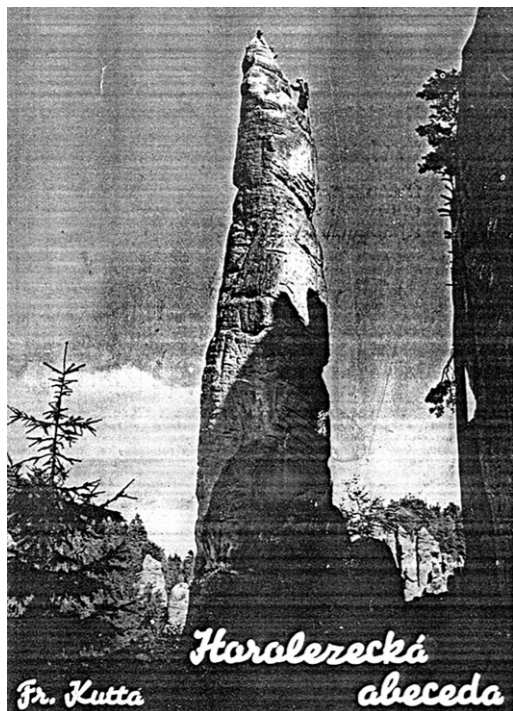
Opět statný to *Trubadůr*. Na vrcholu sedí spousta lidí, tři lidé dobírají druholezce na vrchol. Všichni jsou přivázáni za borovičku o průměru sotva 7 centimetrů. Pouze jeden z nich má založený uzel. Proč na tak členitém vršku se využívá jen ten stromeček? Co v případě, že by jeden z druholezců spadl a borovička se vytrhla? Pěkné závaží, ale jak pak uvolnit ruce? Asi by se to nějak vyřešilo, ale jistě by bylo daleko snazší mít vlastní jištění. Někdy se stane, že není na výběr, takže alespoň ten akát. Ale proč v situaci, kdy kolem je spousta příznivějších možností?

Tomáš

Bezpečnost především
Něco nového

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

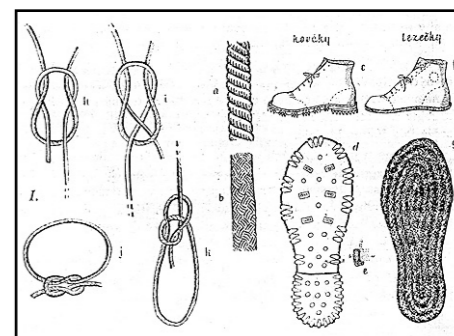

nechce být nějakou úplnou příručkou. Spokojil bych se, kdyby byl klíčem, který otevře skály a pak i hory vaší

nemá tak velikou třecí plochu. Je-li nové lano příliš tvrdé, ponoříme je na 24 hodin do vlažné, nikoliv však vařící vody. Po namočení lano napneme na nohy

zbytečně po zemi, čas od času je prohlédneme, zda není na některém místě porušeno. Po příchodu ze skal pověsíme lano na dřevěný hák na suché místo. Přineseme-li lano

také pro přílišné zohýbání je jejich únosnost menší. Proti rezivění můžeme si je dát pokadmiovat. Čas od času kápneme do uzávěru něco oleje, který chrání pero před rezivěním

Horolezecká

ABECEDA

radosti. Ale dříve, než začnete číst, dovolte, abych vám připomněl tři stará česká přísloví, a to, že žádný učený z nebe nespadl, že vytrvalost nese ovoce a že opatrnost je matka moudrosti.

Hore zdar!

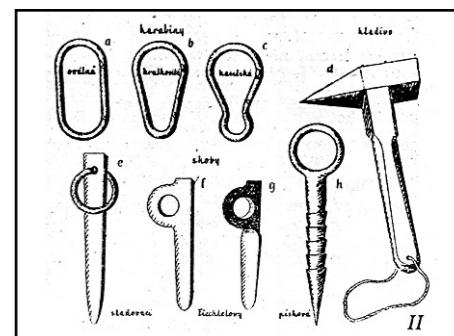
obráceného stolu

mokrý, musíme je nejdříve volně rozvěsiti, aby uschlo.

a opotřebením. Karabiny chráníme před velkými nárazy, jimiž se může poškodit zámek.

Lezečky. (obr. 1f, g). Důležitou součástí horolezecké výzbroje jsou lezecké střevíce, čili lezečky. Pro naše skály vyhovují také zcela dobře tenisky nebo tzv. kedsy s gumovou podešví. Této obuvi lze však používat jen na suché skále, neboť ve vlhku klouže. Ideální obuví pro pískovce i různé druhy skály jsou lezečky s provázkovou podešví. Také podešev, ušitá z několika vrstev látky, vyhovuje svému účelu a ani ve vlhkém terénu neklouže. Podobným druhem jsou nejlepší lezecké střevíce, tzv. „manchonky“. Podešvový rám má být co možná malý a lezečky musí na noze sedět přesně. Šněrovadla doporučuji ustříhnouti na krátko, aby si na ně lezec nešlápl.

Horolezecké boty čili **kováky** (obr. 1c, d, e). Okovaných horských bot krátce zvaných kováky, používáme v horách při horské turistice, cestou travnatým a sušým terénem a lezeme v nich až po místo, kde pro obtížnost výstupu musíme obouti lezečky. Na našich cvičných skalách se leze v kovákách hlavně v zimě, kdy nelze upořebit lezeček. Osvědčili se také jako výborná turistická obuv při chůzi terénem, při cvičných výletech apod. Jako o lezečkách, platí i o kovákách, že musí na noze dobře sedět. Rám a podrážka jsou okovány železnými nebo ocelovými hřebíky. Hřebíky v rámu musí mít

dlouhé trny a přibíjejí se po dvou až po třech těsně vedle sebe, a mezi těmito skupinkami se nechává mezera, aby se později z opotřebených hřebů neutvořil jednolitý, klouzavý rám. Tyto hřebíky musí mít dlouhý trn, který se po probití podrážkou zahne kol vnějšího okraje podrážky směrem ven a pak zpět, až špičku trnu vpravíme pod klobouček (křídlo) hřebu (obr. 1e). Doprostřed podrážky přibíjejí se kromě okrouhlých hřebů (zv. cvočky, na obr. 1d v pod. kroužků), ještě tři páry speciálních ocelových hřebů zvané tricouny. Některá speciální kování horských bot mají tricouny-hřebíky i na rámu podrážky; zvláštní předností hřebů tricounů je jejich velká pevnost a pak to, že se nikdy neohladí do klouzavé plošky, nýbrž se při nárazu odlomí zase v ostré hraně. Po každém návratu z túry kováky řádně promažeme tukem (různé značky: Juchtin, Juchtol, Marsolej apod.), aby nepropouštěly vlhkost. Podrážky mažeme jen málo, aby nerezivěly, neboť rez je ničící, ale rez ničící i kůži kolem hřebů, takže neošetřené kováky jsou brzo zničeny.

Hory jsou silný a poctivý soupeř, proti němuž můžeme soupeřit jen všemi silami těla i duše, všemi prostředky, které nám dává příroda i technika ... Proto musíme být do hor vyzbrojeni a vycvičeni, dobře připraveni jak svými schopnostmi, tak i výbavou, aby se jeden z nejkrásnějších sportů - horolezectví - nestal drzou opovázlivostí a aby se statečnost a advaha nezvrhly v nerozváženost a hazardování tím, co máme nejvzácnějšího - naším životem.

Až spatříte hory po prvé, až po prvé uvidíte bloudit cáry mlh po černých štítech hor, až po prvé uslyšíte horského skřivana típnout v němých strážích a až po prvé uvidíte zrcadlit se temný kožich kosodřeviny v průzračných mořských okách, pak najdete to, co vaše srdce tak dlouho hledalo.

Nemáme u nás v Čechách a na Moravě velehory, ale zato je tu množství krásných cvičných skal, které dovolí, abychom i svá učňovská léta strávili co nejkrásněji. Napsal jsem vám, budoucím horolezcům, skrovný úvod do horolezecké techniky, který není a

O výzbroji

Při nákupu horolezecké výzbroje nešetřeme a kupujeme jen výzbroj nejkvalitnější. Se špatnou výzbrojí se horolezec dostane spíše na hřbitov než na vrchol skály. Pamatujeme, že na jakosti výzbroje často závisí náš život.

Lano. Nejdůležitější a naprosto nezbytnou pomůckou pro horolezectví je lano. Nejlepší je z italského konopí, 10-14 mm silné, hustě kroucené (obr. 1a) nebo pletené (1b). Dříve byla v oblibě lana manilová, která mají sice velikou únosnost, jsou však tvrdá a špatně se jimi pracuje. Pro cvičné skály se hodí spíše silnější lano kroucené. Pletené lano se zvláště na pískovci dříve opotřebovuje, je však vláčnější a lépe se jím pracuje než krouceným. Lano kroucené, tří- až čtyřpramenné, jest kroucené ze 3 nebo 4 tenkých provazů (pramenů), těsně vedle sebe položených. Třípramenné lano kroucené se méně odírá než čtyřpramenné, neboť

(nebo jakýkoliv podobný sušák) a necháme řádně vysušit.

F. K.

Asi po dvou dnech lano zvláční a může se pak namazat čistou vaselinou, čímž se konzervuje a nenasakuje se tak vodou. Prostředek lana nutno označiti vodovou barvou nebo barevnou nití, konce lana pak omotáme tenkým motouzem, aby se netřepily. Pro cvičné skály koupíme pro dva lezce 30 m dlouhé lano jistící a 4-8 třímetrových smyček různé síly, průměr asi 5-15 mm. Pro tři lezce je zapotřebí dvou lan, nebo poslední může lézt na slaňovacím laně. Na pískovce osvědčilo se bráti s sebou ještě jedno, čtyřicetimetrové lano slabší na slaňování.

Na laně často doslova visí náš život, proto mu věnujeme všemožnou péči. Nestoupejme na ně, nevláčeje je

(Pokračování ze str. 17)

Oblek. Na oblek horolezce jsou kladeny velké požadavky. Horolezecký oblek musí být trvanlivý, nepříliš těžký a nepromokavý. Nejtrvanlivější je látka, zv. *manchester*, která se na skále také dobře drží, nekluže, což je důležité zvláště v komínech nebo při výstupech na tření. Oblek má být ušit speciálně a švy nejlépe reznou nití dvojité obšití. Kabát má dobře přiléhati na tělo, knoflíky ploché, dobře přišité, jinak určitě upadnou. Horolezecké pumpky mají být dosti volné, aby nebránily pohybu, jejich podkasání nemá však být příliš velké, aby nezachycovalo a skalní výběžky. Osvědčily se také dlohé kalhoty, přes které při lezení ohrneme punčochy. Praktické je, kalhoty pod stehny podšít silnější látkou nebo kůží, aby lano při slaňování nepálilo. Také záda a lokty je výhodné obšít dvojité látkou nebo kůží, neboť na těchto místech oblek nejvíce trpí. Na hlavě nosíme vyšší klobouk se sklopnou střechou, který hlavu poněkud chrání před padajícími kameny a nepříjemným drolivým pískem. Klobouk opatříme gumičkou, kterou navlékáme pod bradu, čímž při větru zabráníme ulétnutí klobouku.

Kladivo. Horolezecké kladivo (obr. 11d) se skládá z tlouku (hlavy) a topůrka. Topůrko je 20-30 cm dlouhé, z tvrdého dřeva, bez suků, aby se nepřerazilo, železný tlouk je na něm pevně nasazen a ještě po straně připevněn dvěma pruhy plechu, aby se nemohl z topůrka sesmeknout. Na topůrku je připevněno silné, nejlépe kožené poutko (držadlo), které lze navléknouti na ruku, aby nám nemohlo při práci kladivo spadnout a bylo stále při ruce. Hladkou stranou tlouku se skoby zatloukají, zašpičatělá druhá strana slouží k vypáčení skob ze spár a k oklepávání okolí místa, kam chceme skobu zarazit (podle zvuku poznáme, není-li skála lámavá). Jako u všech železných součástí výzbroje, tak i u kladiva dbáme, aby nám nezrezivělo a občas je prohlédneme, zda se nevíklá, nebo zda není držadlo poškozeno.

Skoby. Horolezecké skoby se vyrábějí z měkkého, nekaleného železa, aby se snadno ztvárnily podle spárky, do níž jsou zaráženy. Rozeznáváme skoby slaňovací s kruhem (obr. 11e) a tzv. *Fiechtelovy skoby*, které jsou buď vertikální (pro šterbiny kolmé, obr. 11f), nebo horizontální (pro šterbiny vodorovné, obr. 11g). *Fiechtelovy skoby* bývají 12-18 cm dlouhé a jsou určeny pro technické manipulace a jištění. Jejich očko má být dostatečně silné, velké a hladké, aby se v něm karabina dobře otáčela. Skoby slaňovací jsou silnější a delší (15-20 cm), opatřené volným, hladkým, dobře svařeným kruhem (odtud název „*kruh*“ pro celou skobu), aby se v něm lano nedřelo a dobře přetahovalo. Pro úzké šterbiny (spáry) se používá dlouhých, jako nůž tenkých skob tenkospárých. Pro pískovec používáme speciální trubkovité skoby (obr. 11h) s pevným kruhem; pro ty je nutno v pískovci nejdříve vytlouci otvor (viz. odst. „*Pískovcová technika*“). Pro technické manipulace používáme kratších, pro jištění delších skob. Skoby se mohou ponořit do oleje nebo natřít olejovou barvou, aby nerezivěly.

Batoh. Batoh má být nepromokavý, co možná objemný a relativně lehký. Pro horolezce je nejvýhodnější horský batoh, tzv. *montblank* nebo ještě lépe model „*Taur*“, který má podobu hruškovitého pytle s třemi postranními kapsami. Plátěná část batohu je zavěšena na rákosové nebo duralové kosíře. Tím batoh nesedí přímo na zádech, jeho váha je stejnoměrně rozdělena na ramena

Každý horolezec to ví,

že dobře ošetřená obuv šetří zdraví i kapsu a zvyšuje náladu i výkon

„Dobré boty do roboty“

Konservuje kůži, činí ji vládnou a nepropustnou pro vodu. Prodlužuje trvanlivost kování, neboť je chrání před rzi. Nezapomeňte, že neošetřované karabiny a skoby zrezavějí, nenatřete-li je včas JUCHTOILEM.

HOROLEZECKÁ
LANA

v nejlepší speciální jakosti bude opět dodávati

ANTONÍNA FLEISSIGA NÁSTUPCE
V PRAZE, TRÍDA VIKTORIA (DŘÍVE NÁRODNÍ) ČÍS. 22.

Veškeré provaznické výrobky.
Majitel (již od r. 1918) FRANT. E. PĚTA.

a kříž a na zádech se při nošení nepotíme. Torny, jejichž obsah se musí pracně skládat, se v horolezectví neosvědčily. Sebelepší batoh se špatně nese, jsou-li v něm věci špatně složeny. Proto batoh plníme s rozmyslem, lehčí a potřebnější věci navrch, těžší dospod, abychom neměli těžiště příliš vysoko a batoh nás netáhl dozadu. Jídlo dáme do postranních kapes, kladivo a skoby zabalíme tak, aby nám svými hroty nepoškodily batoh a jinou výzbroj. Nevejde-li se nám lano do batohu, namotáme je vertikálně na něj a zapneme horním příklopem. Někteří nováčkové nosí zásadně lano na batohu, nebo dokonce přes rameno. Toho se vyvarujeme a nenosíme lano jako ukázkou svého hrdinství. Řemeny u batohu namažeme občas tukem a batoh prohlédneme, zda v něm není díra, která by mohla způsobit ztrátu potřebných věcí.

Dobrá výzbroj je půl úspěchu. Každý dobrý sportovec dbá toho, aby měl výzbroj v bezvadném pořádku. Každé opomenutí, nedbalost, může se na skále těžce vymstít. Zpuchřelá smyčka, poškozené lano, prasklá karabina nebo přeražené kladivo může způsobit to, čemu by se dalo zabránit předběžnou prohlídkou potřebné výzbroje.

Strava. Netřeba zdůrazňovat, že horolezec, jako každý sportovec, musí být střízlivý. Hodně spánku, málo kouření a alkoholu. Při cvičení nepijeme alkohol vůbec, neboť i požití malého množství objevuje se malátnost a duševní nepohotovost. Ani přílišné kouření nesvědčí a kouření během výstupu je nesmysl. Na cvičení vezmeme s sebou jen tučnou a snadno stravitelnou potravu (uzené, slanina, sušené ovoce, ořechy, suchary, bonbony apod.). Jezme raději vícekrát denně po menších dávkách, než jednou nebo dvakrát denně. Při větší, nezvyklé únavě někdy žaludek potravu odmítá. V takovém případě obnoví rychle naše síly cukr nebo čokoláda. Jen na konci túry, při přílišné únavě, můžeme před jídlem polknouti trochu silné lihoviny.

Karel Vítal

... hopenem Šíleného strýce

Kluzák "Albatros"

Z důvodů mateřských radostí (současných i nastávajících) levně prodám padákový kluzák "ALBATROS", starší typ, letová hmotnost 70-100 kg (6000,- Kč). Sedačku LUBIN (500,- Kč) a zánovní přílbu na paragliding (1000,- Kč). Zdarma přidám knihu "Učebnice pilota". Telefonní spojení: 0365/495393.

Jana Novotná

Nová jména

Je velmi pravděpodobné, že jste mezi řádky jozeffovských historek lezeckých mohli narazit na další neznámá jména. Lenka a David si velice brzy vydobyli u Šíleného strýce oblibu (opačné pohlaví zejména) a to především svým neskrývaným zájmem strávit pod křídly ptáka Marabáky co nejvíce báječných chvil. Předseda se nijak netají tím, že omlazovací kůra HS MARABU velmi prospívá. Opět se něco děje a výlety za lezeckými (i jinými) zážitky se stávají společenskou událostí. Snad nic nezakřiknu výrokem: "Ty tam jsou doby, kdy se po skalách potuloval osamělý Marabák doufajíc, že nalezne někoho na druhý fous lana." Pokud chcete vědět, kde se nachází nejprotivnější roj mouch na světě, pojedte s touto novou dvojicí do skal, nebo si přečtete příštího Jozeffa.

Redakce

O čem se nepsal

- 4.2. Roviště - Tomáš, Kamča
- 18.2. Sv. Ján pod Skalou - Sokol, Tomáš, Jenda, Pété
- 7.3. - Zduchovice - Tomáš
- 11.3. Řež - Tomáš, Sokol, Kamča, Jenda
- 4.4. Sušky - Tomáš
- Tisá - Jenda, Pété, Tomáš, Sokol, Stráča
- Kokořín - Šílený strýc a všichni
- 12.-13.5. Rač - Tomáš, Stráča, Jenda, Pété a další
- 20.5. Řež - Jenda, Tomáš, Ondra B., Lenka, David
- 10.6. Moravský kras - Tomáš, Kamča
- 23.6. Řež - Jenda, Tomáš

Omluva

Všechny Marabáky, Tomáše Grygara a příznivce tohoto časopisu chci poprosit o omluvu za „neskutečný“ průtah při realizaci tohoto čísla, který není omluvitelný ničím takovým, jako je dočasné vysoké pracovní nasazení v zaměstnání. Ta volba, čemu dám přednost, je vždycky jen na mně. Díky za dobrou, nekomerční zábavu ... a snad se ještě příště uvidíme.

Ivan Ducar

(grafika, počítačová sazba)